

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Velikonočnih praznikov izide prihodnji list v torek, 27. marca 1894.

Slovenci! Rojaki!

Dvanajst let je mino, odkar je odbor „Narodnega doma“ stopil pred Vas s prošnjo, da donašate vsak po svojih močeh za zgradbo poslopja, katero — stoječ v beli Ljubljani — ima biti vidna priča narodnega našega ponosa. Ta prošnja ni ostala brez uspeha. Dasi ima narod naš, ki je v vsem odkazan le ná-se samega, neprimerno veliko narodnega davka, vendar je takoj spoznal zlasti moralno važnost takega podjetja in z občudovanja vredno požrtvovalnostjo polagali so se darovi na žrtvenik domovine.

Tej požrtvovalnosti gré hvala, da je podpisani odbor zamogel storiti letos prevažni korak: sezidanja „Narodnega doma“. Na jedni najlepših ulic naše prvostolnice kopljejo se marljivo temelji za velečastno zgradbo, ki bode v ponos tako ugodno razvijajoči se beli Ljubljani. To poslopje, izgotovljeno po načrtih nadarjenega arhitekta Škabrouta, bode se že drugo leto posvetilo svojemu namenu v radost vsacega zavednega rodoljuba.

Podpisani odbor bil si je v svesti velike odgovornosti, katero s tem svojim korakom prevzema in vedel je dobro, da ga čakajo velike težave. Vendar se jih ni ustrašil. Ponovno in vedno glasnejše zahtevanje rodoljubnih krogov ne samo Ljubljanskih, temveč po vsi Sloveniji, da se vendar že zgradi dom slovenskega naroda, bilo mu je v zagotovilo, da se sme nadejati pri svojem podjetji tudi zanaprej najizdatnejše podpore vsega narodno čutečega razumnštva.

In te podpore bode mu potreba. „Narodni dom“, ako hočemo, da bode ugajal popolnoma svojemu namenu, ako dalje hočemo, da bode po velikosti in zlasti tudi po vnanjosti svoji poslopje, ki bode vreden spomenik narodne zavednosti, stal bode blizu 200.000 goldinarjev. Doslej pa v ta namen ni zbranih še niti polovica.

Rojaki!

Boste-li pustili podpisani odbor sedaj, ko se je z vso ljubeznijo in energijo lotil velikega vsenarnodnega dela, na cedilu? Ne bode se to zgodilo! Vera v Vašo zavednost, Vaš ponos in Vašo že tolikokrat sijajno dokazano požrtvovalnost mu to veli. Z zaupanjem se zatorej obrača iznovič do Vas ter Vas prosi, da mu vsak po svojih močeh pripomorete pokriti nedostatek, kateri mu nastane pri zgradbi „Narodnega doma“. Nikdo pa naj se ne zadovolji s tem, da bi svoj dar smatral že za popolno izpolnitev svoje narodne dolžnosti; temveč vsakdo naj v krogu svojih znancev in prijateljev deluje, da se obudi zanimanje zopet za prevažno to vsenarnodno podjetje. Ako v čem, moramo zlasti v tem posnemati sijajni vzgled bratov Čehov, ki so za jednak vidni spomenik narodne svoje probujenosti v primerno kratkem času nabrali več kot tri milijone goldinarjev.

Rojaki!

Ravno o prepomembnih velikonočnih praznikih stopa podpisani odbor pred Vas s svojo rodoljubno prošnjo. In pravico ima do tega. Vsaj se z započeto gradnjo „Narodnega doma“ praznuje velečastni praznik narodnega vstajenja. Premagana je srečno tema našega duševnega robstva in s hvaležnosti polnim srcem zrl bode vsak Slovenec prelepi spomenik naše samosvesti.

V Ljubljani, dne 24. marcija 1894.

Za odbor „Narodnega doma“

Dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški
predsednik.

Bilanca slovenske koalicije.

IV.

Sedaj pa prestopimo k justični upravi, koja vodi v naši državi znani grof Schönborn, ki je mej nami Slovenci vzlic temu, da ga je koalicija na vršini obdržala, ter tako rekoč kot posebno pridobitev Hohenwartovega kluba v ministerstvo poslala, silno neprijatelj minister. In morda je koalicija

v Slovencih ravno zategadel tako sovražena, ker je grof Schönborn, ki je Slovence z nekako aristokratsko visokostjo preziral, tudi v koalicijski vladi ostal pravosodni minister! In ne da se tajiti, da pri pravosodji nismo napredovali, odkar je odložil ministerstvo baron Pražak. Nasprotno — ravno v dobi, v kateri opravlja ministerstvo grof Schönborn, kazala so naša sodnijska oblastva nekako nervozno ljubezen do nemškega jezika. Poročila o rubežnih, koja sodnijski sluge v pravilni nemščini nikdar pisati ne morejo, izročajo se sodiščem v grozni in ostudni nemščini, koje živ krst ne umé! Sodbe izdajajo se v nemščini, če se v aktu nahaja samo jedna nemška beseda in to tudi takrat, če je bila tožba v slovenskem jeziku vložena! In naše deželno sodišče v Ljubljani povspelo se je že do najvišjega vrhunca ter svojim slovenskim odlokom na čelo zapisuje svojo nemško firmo: „K. k. Landesgericht in Laibach.“ Dalje se je imenoval ravno pri tem sodišču zdravnik, ki niti v besedi niti v pisavi ni več slovenskemu jeziku in kojega imenovanje naj služi v dokaz, da višji krogi še vedno menijo, da mej Slovenci uradniki lahko izhajajo, če tudi z ljudstvom govoriti ne morejo. In porotne sodnije, kako se sestavljajo na Goriškem in Spodnjem Štajerskem? Včasih zaide mej porotnike Slovenec kakor bela vrana. Večinoma pa so porotniki samo Lahi ali Nemci, dasi je porotniški posel podoben nekaki davčni dolžnosti, koja bi morala zadevati vse sposobne državljane v jednaki meri. Nočemo govoriti o vzrokih, s kojih je vse to nastalo; znani so in malo varen bil bi list, ki bi o njih pisal. Poslancu v proračunskem odseku pa bi ničesar ne zabranjevalo odkriti resnico ter imenovati reč s pravim imenom. Ali zopet je slovenskih koalirancev zastopnik v proračunskem odseku dosledno molčal, prav tako, kakor bi se nam pod grofom Schönbornom kuhali samo egipčanski lonci. Če je morda profesor Šuklje s pravosodno upravo zadovoljen, mi nismo zadovoljni in pritožb imamo obilo in le obžalovati je, da poslanec Šuklje niti ne sluti ne, da Slovencem grof Schönborn ni všeč.

Kako drugače je zopet postopal poslanec dr. Gregorčič! In tudi tukaj naglašamo z veliko radostjo, da naš vrli goriški poslanec ni omejil svojega

LISTEK.

Kaj je lepo?

(Izvirna novela iz umetniških krogov. Spisal A. M. V.)

Mihael Angelova slika „poslednja sodba“ jako slovi. Ker je neki kardinal na podobi bajé našel i svoj obraz v podobljen, pritožil se je pri papežu. Julij II. mu je odgovoril: „Moj ljubi, kardinale si imenujem po svoji volji, a slikarji, kakeršen je Mihael Angelo, se morajo roditi!“

I.

Noč je. Ni ravno sredi mesta. Prostori Bahu-sovega in Gambrinovega hrama so bolj podobni kletim nego sobam. A obiskovani so dobro. Moški ljubijo po trudapolnem dnevnem delu zrak nizkih soban, napojen s tabačnim, plinovim in vinskim vzdubom. Kar lepši, nežni spol črti, to vabi vsak večer močnejši spol s nepremagljivo silo k sebi.

Za okroglo mizo sedi navadno vesela družba fantov in možakov. Dovtipov ne manjka, ne modrovanj. Saj so akoro vse poljubile muze.

V Slovencih se umetnikom ne godi dobro! Mecašov, plemenitih mož manjka, čeravno rači imo-

vita gospôla svoj penez v tujo dežel pošiljati za slabša in dražja umetniška in druga dela. Kdor pa dá se ve milostno domačemu umetniku kako delo, posebno pak če se sam diletantom prišteva, akopuško gleda navadno, kako bi mu odtegnil od krvavo zaslužnega plačila kak novce, čepram bi tujina izvestno drugače cenila delo umetnikovega duba in njegovih rok. A kaj to! Poznata je gospôdi nárav Slovenca-umetnika: vztraja na neplodni rodni zemlji, dokler mu ne zamori obup vzlet duha ter mu ne stré ponosnih perut. Muza slovenska pa plače nad izgubo toliko svojih sinov, koje že tež črna prst, a druge koščena kruta roka dubomornih skrbij tlači k tlom, da se ne mogó vzpéti v višje regijone ter morajo svoje darove na žrtvenik vsakdanjega kruha polagati. Mogotci pak so mogotni, saj le možnja jim je umetnijsa, bog, idejal in vse.

Roko na prsi, ostri sodniki življenja in delovanja marsikoga: kdo je kriv njegovega pogina ali eramotnega živofarenja? Sodniki sami! Godilo se je in godi se tako.

Ni ravno velika družba, ki je danes zaséla umetniško mizo. Živahna je zelo. Iskrice duhovitih mislij se vžigajo. Ménsijo so o slikah. Rim, Florence, Benetke, Pariz, Petrograd, Draždane, Monakovo,

Dunaj in druga mesta s svojimi slovitiimi dragocenimi slikami predmet so sodbam veščakov o vprašanji: Kaj je lepo?...

Jedno srce pa vtripa, vtripa neskončne radosti, jednemu navzočnikov se okó nemavnega ognja žari, svojega veselja ne more prikrivati, saj mu je očito, kaj je najlepše na svetu.

„Svojmir, kaj si tako moleč? Povej še Ti sodbo svojo o lepem!“ — velevalo tovariši mlademu možu.

Ta napolni kupico ter zróč peneče rujne kapljice govori:

„Prijetelji, sodbo mojo hočete o lepem? Dobro! Čujte torej! Sem ljubimec slik, a modernih ne. Naturalist nisem in ne bom nikdar. — Lepo so slike Rubensove, Rafaelove in Tizianove, a platno in fresko je mrtvo, brezčutno. — Lepo je bitje človeško. — A lepšega ni na svetu, nego mlada, krassna deva v cvetju let... Najlepša Božja bitja, uzor lepega: deve naše slovenske! Bog jih živi!“

Zvenele so kupice, bradači, brkači in golobradci so pritrdili tej sodbi o lepem ter se šalili: „Svojmir, Svojmir, zaljubljen si, zaljubljen!“...

In ljubezen vselila se je bila v srce Svojmirovo, ljubezen do ljubke Minke.

delovanja na goriško pokneženo grofijo; bil je temveč zastopnik celega Slovenstva v proračunskem odseku in žal, da je bil, kakor vse kaže, v tem odseku jedini zastopnik Slovenstva! Potegoval se je za vseučiliščno stolico s slovenskim učnim jezikom ter s tem odstranil nekako tisto napako, ki se je bila pripetila pri razpravi o naučnem ministerstvu, kjer se ta stolica ni zahtevala! Istotako je tožil poslanec dr. Gregorčič, da še slovenske tiskovine, katere je dalo pravosodno ministerstvo tiskati, niti tam, s kjer poslujejo slovenščine popolnoma zmožni sodniki, zadostno ne rabijo. Občudujemo poslanca dr. Gregorčiča, da je o vsaki stvari tako izvrstno poučen! Ker živa resnica je, da te tiskovine še celo na Kranjskem ne pridejo v tisti meri v porabo, kakor bi bilo želeli. Le prerado pusté sodišča te tiskovine da jih molji razjedajo v kakem skritem kotu, kar je sevé najboljši dokaz, da so te tiskovine nepotrebne.

Bridko je tožil dr. Gregorčič o razmerah gledé porotniških sodnij na Primorskem in posebno v Gorici, kjer se izključujejo od porot Slovenci samo zaradi tega, ker niso zmožni italijanskega jezika. Mnogo je v tem oziru govoril goriški poslanec ali bil je glas vpijočega v puščavi, in usta njegovega tovariša bila so kakor tista zapечатena knjiga, koja je gledal sv. Janez v svojem skrivnem razodenju!

Najvažnejše, kar je sprožil dr. Gregorčič, dozdeva se nam njegov poziv, da naj bi najvišji sodni dvor izdajal svoje sodbe tudi v slovenskem jeziku. Ne radi stvari same, temveč zategadelj, ker imamo tukaj največ upanja, da se uresničijo naše zahteve. Znano je pa tudi, da se sodišč m po Slovenskem mrzi slovenščina radi tega, ker jim višja sodišča nalagajo, da imajo na slovenščino preložiti višjesodniške razsodbe. S tem se posel prvih sodišč pomnoži in vsekako ostane neprijeten vtis, kakor bi višja sodišča imela slovenščino nekako prezirati in v stran potiskati. Če bi višja sodišča svoje sodbe ob enem, ko jih izdajo v nemškem jeziku, izdala tudi v slovenščini, bi se veljala slovenskega uradnega jezika posebno pri spodnjih inštancijah pomnožila, ter se potem sodniki ne bi upali več pri izdajanju sodb prezreti pravice slovenskega jezika, kakor jih sedaj prezirajo, češ, vsaj višja sodišča itak nikake važnosti temu jeziku ne prilagajo, ker se jim niti umestno ne vidi, da bi svoje sodbe na ta jezik prelagali!

O organizaciji najvišjega sodnega dvora na Dunaji izdal se je patent z dne 7. avgusta 1850 št. 325 drž. zak. V § 27. tega patenta je določeno: „Če se je razpravljalo v kakem drugem in ne v nemškem jeziku, ima najvišji sodni dvor svojo ukrenbo v stvari z razlogi izdati v jeziku, v kojem se je vodila razprava pri prvi inštanciji, in tudi v nemškem jeziku. Tako se glasi zakon. Ali resnica je, da najvišji sodni dvor Dunajski niti jedne sodbe v slovenskem jeziku izdal ni, dasi je brezštevilo krat sodil v zadevah, koje so se pri prvi inštanciji v slovenščini razpravljale. Kaj tacega je samo v Avstriji mogoče in veliko zaslugu stekel si je dr. Gregorčič, ko je justičnega ministra opozarjal na omenjeni zakon, ki se od leta 1850 sem nam Slo-

vencem na škodo nikdar izpolnil ni. Skrbeti je nam torej, da se vse to ne pozabi in da se celi slovenski narod združi z dr. Gregorčičem ter energično zahteva, da se mu že vendar jedenkrat dodeli tisto, čemur je opravičen po § 27. pat. z dne 7. avgusta 1850 št. 325 drž. zak.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. marca.

Predvelikonočno zasedanje drž. zbora.

S sejo gospodske zbornice dne 19. t. m. se je zaključila predvelikonočna kampanja našega državnega zbora in s tem prva perijoda delovanja koalicije in koalicijske vlade. Slavospevi oficijoznih listov o uspehih delovanja parlamentarne trozveze se nam vidijo kakor blasfemija. Bilanca minolega zasedanja izkazuje jeden pasivum — novi dolg za Dunajske prometne naprave — in jeden dubiosum: budgetni provizorij za meseca april in maj. Aktivuma ni niti najmanjšega, kajti jedini pozitivni uspeh štiritedenskih razprav je zakon o kupčiji na obroke, katerega pa ni zarezati koaliranim strankam na rovaš. Ta zakon je malenkosten del velikega socialno-reformatičnega programa, kateri hočejo realizovati koalicijske stranke, in ki je bil načrtan v prestolnem ogovoru dne 11. aprila 1891. l. Ta mala predloga je postala zlatarska oslica, na kateri se je imela preskusiti trdnost koalicije. Ta trdnost se ni izkazala. Znano je, kar se je razglasilo pri sestavi koalicije, da imajo namreč takozvane zmerne stranke za sedaj opustiti svoje verske, narodne in politične zahteve ter vso svojo delavnost koncentrovati na socialna in gospodarska vprašanja. Z rečenim zakonom se je poskusilo izvrševanje tega programa; ali ta prvi poskus je bil za koalicijo tako malo srečen, da nadaljevanja nihče več ne pričakuje. Koalirane stranke so se pri tem poskusu mej soboj sprle in se ruvale, kakor da vlada mej njimi boj na življenje in smrt, ne pa jedinstvo in bratska ljubezen. Pri tej priliki se je pokazalo, kar smo že neštivilokrat trdili, da koalicija ni sposobna rešiti nobene reforme, če ima ta v sebi količjak načelne važnosti. Ako je res v jedinstvi moč, potem je ta koalicija, ki se je že razcepila pri vprašanju, ali bodi dovoljeno prodajanje šivalnih strojev na obroke ali ne, absolutno nesposobna za vsako resno delo. — Pravosodni minister grof Schönborn je to koalicijo prisilil, da je sklenila okrajšano razpravljanje o novem kazenskem zakonu. Naj se le začne to okrajšano razpravljanje. Gospod minister se bo uveril, da je dotični parlamentov sklep prazna obljuba. S to koalicijo ne pride nikdar do konca. — Grof Schönborn je bil v jedni zadnjih sej primoran, upreti se levičarskim zahtevam. Očital je je brez ovinkov, da se proti interesom prebivalstva in grešeč zoper pravičnost poteguje za neomejeno svobodo v trgovini. To pot je levica molče utaknila to težko obdolžitev, katero je izrekel šef našega pravosodja; govoril je sicer v fraku in z belo kravato, ali že brez — rokovic. Drugi pot levica gotovo ne bo molče pogoltnila take bridke resnice, od ministra ne, še manj pa od njegovega zastopnika barona Calla; utegnila bi se ponoviti scena, ki se je svoj čas primerila mej sedanjim finančnim ministrom in njegovim prednikom in zopet bi mogel z levičarskih kresel leteti proti ministerski klopi pikri, žaljivi, večno sovraštvo vzbujajoči klic o „podrejenem uradniku“. Da ni bilo slovenske koalicije, ki je glasovala za vladno predlogo, ne vladi na ljubav, ampak z ozirom na koristi prebivalstva, bil bi zakon o kupčiji na obroke propadel. Rešila ga je koalicija ad hoc in to je dokaz, da

je vladna koalicija impotentna zadruga, dočim je iz vrst „pozitivnih“ strank izločena slovanska opozicija faktor, brez čegar bi se bil prvi korak na potu k reformam končal s popolnim fiasco. Da pa je zadruga, ki se je razbila pri vprašanju, kako obvarovati nevedne ljudi izkoriščevanja sleparjev, zapisala na svojo zastavo volilno reformo, obuja samo ironično posmehovanje. Sicer pa vedo koaliranci, da tega visokega cilja nikdar ne dosežejo, in da bi ne pokazali svoje nesposobnosti, se gani niti ne lotijo, saj bi bil to prvi poskus usodnega pomena za eksistenco koalicije. Vladni načrt je bil samo ballon d'essai, boren substrat, od katerega je do konkretnih predlog še dolga pot, zlasti ker nekateri krogi niti resne volje nimajo, da bi se zgodila kaka prememba glede volilne pravice. Vlada velikih strank, o kateri se je prorokovalo, da bo z eskamotersko naglostjo rešila vsa nujna vprašanja, prišla je torej tja, kjer je stal koncem svojega vladanja grof Taaffe: vse važne reči odklada čim dlje mogoče, na nedoločen čas, in to je dokaz, da je vladna koalicija na potu ad absurdum. Slovenci nimamo uzrokov, da bi jo na tem potu ustavljali.

Kossuth.

Včeraj se je ogerski državni zbor posvetoval glede Kossuthovega pogreba. Pred zbornico se je zbralo sila mnogo občinstva. Nastale so tudi razne rabuke, vled katerih je policija zaprla več oseb. Zbornica je bila skoro polnoštevilo zbrana. Predsednik baron Bauffy je nazočnil, da je Kossuth umrl, je potem ocenjeval pokojnikove zasluge in predlagal, naj se te zasluge zapišejo v zapisnik, naj se rodni izreče sožalje zborničino in naj se po posebni deputaciji položi venec na krsto. Poslanec Just kot predsednik Kossuthove stranke je zahteval, naj se pogreb napravi na troške dežele, naj se sistrajo predstave v narodnem gledališču in v operi in naj se zasluge Kossuthove pripoznajo s posebnim zakonom. Grof Apponyi je stavil posredovalni predlog, naj se pogreb priredi na troške parlamenta, naj se Kossuthu na deželne troške postavi spomenik in naj se na njegovo krsto položi venec. Ministerski predsednik Wekerle se je izrekel za predloge predsednika, ki so bili tudi vzprejeti. — Pogreb bode prihodnji teden. V torek se odpelje truplo Kossuthovo na Ogersko. — Včeraj so bile v Pešti zopet razne demonstracije. Z narodnega gledališča in z opere vihrata črni zastavi, takisto tudi skoro s vseh privatnih poslopj.

Vnanje države.

Senzačna novica iz Srbije.

Srbska vlada je dala zapreti vodjo kmetskih radikalnih poslancev in podpredsednika narodne skupščine Ranka Tajića, češ, da je kmete hujškal na oboroženi odpor in pripravljaj revolucijo. S tem korakom je vlada kršila zakon o poslanski imuneteti. Radikalna stranka je valed tega silno razburjena in je z nova začela silno agitacijo zoper vlado in zoper Milana. Muogo radikalnih voditeljev je že bežalo iz Srbije, deloma v Zemun in v Novi Sad, deloma v Rumunijo.

Rusija in Nemčija

Znani nemški list „Hamburgischer Correspondent“ javil je te dni, da je ruški car potem, ko je nemški državni zbor odobril trgovinsko pogodbo z Rusijo, brzojavil nemškemu cesarju, se mu zahvali za njegova prizadevanja g'ede trgovinske pogodbe in za prihodejo jesen napovedal razpravo od osebe do osebe glede splošnega političnega razmerja mej Rusijo in Nemčijo. Ta napoved imenovanega lista je obudila silno senzacijo. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ jo je sicer dementovala, rekši, da vodilni politični krogi nič ne vedo o taki brzojavki, ali forma tega dementija je taka, da le še potrja

➡ Dalje v prilogi. ➡

Umetnikovo čuvstvovanje je drugače, nego prei Mamonom v prahu klečečih ljudi. Ko jih pa bogec Amor s svojo čudno pušico zadene, mislijo, da so sami že bogovi!

II.

Sèn je ljubezen krasán sèn.

Velika noč je bila. Cvetje se je vsipalo raz ovočja in duhtečih divjih kostanjev, vijolice so cvele, v sèci je pa slavec pel. In kaj je pel? Nesrečen oni, ki ga ne razume, komur ni nikdar srcé vtripalo neznanega koprnjenja po družem bitji, komur je smelo zaupati svoje gorje ali srečo. Živel ni, kdor ni ljubil.

A Svoimir je ljubil, strastno, z vso silo svojega srca ljubil lepo Minko. In njegova je bila; v razkošji ga je zibal krasán eden večne sreče.

Življenje in večna sreča — tovariša? Kratka dōba dnij je življenje, sreča pa nezvesta. I ljubezen pozna denar. Malokomu je mamon zvest, ljubezen pa mu je najzvestejša služnica...

Jesen je. Kot pih je minol čas. Duhteče cvetje se je vsipalo na razkošno ljubezen čarobne Minke in Svoimira, a zdaj se velo, suho listje vsipa na grob dozdevne večne njune ljubezni. Slavec juna je pel v zeleni sèci za pomladi najslajše pesmi, zdaj

pa se odurno deró vrani in kričé šoge po golem drevji...

Zamán pričakuje hram umetnikov že nekaj dnij Svoimira, zamán se ozirajo tovariši mej duri, ko se prišlecom odpirajo, njega ni in ni.

Kje blódi bedna duša? Bo li še kdaj ognjevito zastopal svoj nazor o lepem? Ali mu bo še kdaj žensko bitje uzor najlepšega na svetu?...

Kot plaha divja zéér klati se po temnem lesu, dneva se boječ. Noč in dan že bēga okoli, brez hrane, brez počitka. Grozan je kes, groznejši obup. Prvi pozna pokoro, odpuščenje, slednjemu ni léka. V možjanih gloje črv, rije dalje in dalje, strašne misli se pode, miru, pokoja ni bōlaj duši, hujše in strašnejše se divja obup, prevladujoč vse čuvstvo človeško. Strah, neznanški strah preletava živce, debela dreves in grmičje spreminja noč v živeča bitja, senca postaja v mesečini strašna pošast, dub, spremelja joč nesrečneža po neznanih potih. Naprej, le naprej podi pošast obupa, rešitve nikjer, le pogin in zlé duhovi se peklensko krohočejo neznosno trpečemu človeškemu bitju.

In oglašajo se vrani, skovika sova, deró se šoge, piska sokol, hej, to je gonja, to glasovi! Drevje se stresa, reka za večera in noči grozotno, tajinstveno

šumi. Svoimir, beži, beži pred zločestimi duhovi! Srce mu bje urno, uho sluša nadnatorne glasove, vse se oglašá v peklenskem krohotu: „Ha, ha, neumno človeče, čemu si verjelo sladkim besedam ženske!“ R-ka pa šumi, šumi, kot bi ga vodne Vile v svoje naročje klicale.

Kar zabučé v noči cerkveni zvonovi. Neznana moč vodi obupneža iz črnega lesa najkrajšo pot v božji dom. Polna je cerkev pobožnih ljudi. Luči jo le malo razaviljajo. Pozvoni. Orglje se oglašijo v prelepih, do srca segajočih akordih in zdaj mili, nežni, prekrasni ženski glasovi. Blagoslov je. I Svoimir kleči, a iz medlih oči ukrade se solza po vlem licu. Genij muzike umiril mu je za trenotje razburjene živce, a le za trenotje, blagoslova zanj ni. Rožni venec molijo. Poskuša moliti in on. Zamán. V možjanih mu zopet šumi, črv obupa ne miruje. Nepremično stoji, ne moli, ne živi več, obup mu je gospodar... Orglje se zopet oglašé, redovnice zapojo, a Bog se ga ni usmilil, brez miru in pokoja hiti zopet iz božjega doma.

V temi hodi po zapuščenem drevoredu. Sam je. Ne! Obup je z njim. Dež neprestano lije. Kaj njemu mar? Iz gledišča se godba sliši... Svoimir sloni v poltmini parterja ter posluša abotne kuplete

trditve prvega lista. „Hamburgischer Correspondent“ vsdrhuje tudi svojo vest proti vsemu prerokanju, trdeč, da je izvedel za stvar iz povsem zanesljivega vira.

Ministerska kriza v Belgiji.

Predvčerajšnjim zvečer pripeljal se je belgijski kralj hudo bolan iz Švice v Bruselj, včeraj jutraj pa je bilo v kraljevski palači posvetovanje z ministri. Izid posvetovanja še ni znan, splošno se pa pričakuje, da vzprejme kralj demisijo Beernaertovega ministerstva in da pooblasti poslanca de Bureta, da sestavi novo ministerstvo. Buret je sicer tudi klerikalec ali jako koncilijanten in pravičen mož ter bi mogel še najprej izdelati tak volilni red, da bi bile z njim zadovoljne vse stranke.

Dopisi.

Iz Novega Mesta, 23. marca. [Izv. dop.]

Občina Šmihel-Stopče v Novomeškem okraju je jedna največjih občin na Kranjskem. K tej občini spadajo tudi prebivalci Kandije, predmestja Novemu mestu. Dozdaj so se občani te velike občine dobro razumeli, a v slednjem času so začeli občani, ki v Kandiji ne živé, delovati na to, da dobé ali prevago v občinskem odboru in ker tega ni lahko doseči, ker držijo Kandijci kot večji davkoplačevalci prvi in drugi razred v trdnih rokah, da se ločijo od Kandije. Pri volitvi v občinski odbor, ki se je prejšnji teden vršila, prišlo je veliko volilcev k volitvi in posebno volilcev izvan Kandije, ali Kandijci so se trdno držali ter dobili dve tretjini odbornikov iz svoje srede. Gosp. župniki so bili proti Kandijcem, ali ti se tudi tej komandi niso udali. Prav hudo so se gosp. duhovniki Kandijcem zamerili, da so proti njim delali, to tem bolj, ker so g. duhovniki ravno v Kandiji še nekaj neduhovnih pomočnikov v politikovanji dobili, drugače bi bili s posvetnjaci srednjega stanu tu prav na suhem. Ali, kakor vsak želi velike občine, ker je uprava istih potem cenejša, je utemeljenje občanov izvan Kandije po odločitvi opravičeno. Kandija je v vsem predmestje Novega Mesta. Kakor Novo Mesto ni Bog si ga vedi kako veliko mesto in njega prebivalci-meščani ne toliko razviti kakor ljudje v večjih mestih, živé vendar v drugih razmerah, kakor prebivalstvo na kmetih. Isti značaj prebivalstva pa kaže tudi Kandija. Tu in tam se morajo večje zahteve postaviti glede vsega življenja in posebno poka otrok. Lani se je v Šmihelu blizu Kandije sezidala draga šola, plačevati jo bo iz davkov vseh občanov. Občani gori v Gorjancih si šole z malim denarjem napravijo, ne zazidajo kar 20.000 gld. za ljudsko šolo, kolikor je stala ona majhna ljudska šola v Šmihelu. Tudi glede nasipavanja cest je križ. Pri nas še sami nasipavamo, na Gorenjskem se to zgodi iz davkov. Tu dobi kak posestnik dve ure daleč od svojega doma kos ceste posipati. To vse jezi ljudi. To je gotovo, da Kandija več stroškov dela, kakor navadna kmetiška vas in plačevati morajo po večjem iste kmetški prebivalci občine Šmihel-Stopče; Kandija ima značaj mesta. Že dlje časa kmetško prebivalstvo navedene občine nič prav ni zadovoljno s tem razmerjem in če se enkrat našega kmeta kaka nejevolja polasti, je ne zgubi tako z lahka. Pri vsaki priliki se bode tedaj ta nevolja pokazala in bode navadno mej-

sočno sovraštvo vodila. Tega pa celo ni treba. Kandijci nič ne zgubijo, če se udajo želji navedenih občanarjev ter se ločijo od njih in se priklopijo občini Novomeški, h kateri prav za prav spadajo po legi Kandije in obrtnih nje prebivalcev. V zdajšnjem razmerju si morajo varovati svoje stališče v občinskem odboru in to na jezo kmetov, s katerimi so vsaki dan v trgovski zvezi in zraven si morajo očitati dati, da drugi po večjem za nje občinske davke plačujejo, davkov pa morajo v tem razmerju ravno toliko plačevati, kakor mi Novomeščani. So občinarji Kandijcev ne premislijo, da ti kot obrtniki trgovci veliko davkov plačujejo, ali ker je družih velikansko število, imajo naši Podgorjani prav, da trdijo, da brez Kandijcev ložje izhajajo. Ker pride še ta boj gotovo pred deželni odbor, bi dobro bilo, da bi se ta o razmerju dobro poučil in stvar uredil po želji Podgorjanov. Kandijci naj pristopijo k Novomeški občini. Novomesto ima, če vse ne vara, lepo bodočnost. Ako se še železnica v Belo Krajino ter od tu do Samobora po Krški ravnini zgradi in o prvi se ne more dvomiti, druga pa je vprašanje vojnega poveljništva, potem je Novomesto središče treh železnic in v takem razmerju se mora razviti do velikega v trgovini in obrtu in morebiti tudi industriji mogočnega središča. Torej boljše preje, da se Kandija mestu priklopi, ko pozneje. Zgodi se to lahko zdaj brez jeze in sovraštva mej rojaki.

Iz Radeč, 23. marca. [Izv. dop.] (Savski most. — Posojilnica) Vendar se nam bo uresničila stara želja, da se bomo znebili preromantičnega brodu in dobili nov most. Z veseljem Vam imam poročati, da delo za novi most dobro napreduje, kar je tem ložje mogoče, ker imamo tako ugodno vreme in majhuo Savo, da se še obligatni starci tega ne spominjajo. Zanimanje za to novo in velikansko stavbo je vsestransko in od vseh strani prihajajo ljudje gledat, kako delo napreduje, kar tudi ni čuda, vsaj vsak čuti, kako je to potrebno, tisti pa najbolj ki ve, kako smo bili svoje dni pri hudem deževju zaprti pred svetom. Most bo železen, 81 m dolg, brez podpornega stebra v sredi. Sedaj se zidajo končni stebri. Pri ugodnem vremenu imeli bomo avgusta meseca most gotov. Due 4. t. m. pričela je tudi uradovati tukajšnja slovenska posojilnica, ki ima že 30, mej temi zelo odličnih udov in za katero se ljudstvo zelo zanima. Kakor čujemo, bo posojilnica dobro uspevala, ker je v dobrih in spretnih rokah. Kakor vsak nov zavod, ima tudi ta nekaj nasprotnikov, nekaj iz sebičnih, nekaj iz narodnih ozirov, ki skušajo zavod ob dobro ime pripraviti in pravijo, da je to jedna najdražjih posojilnic. Zato bi svetovali slavnemu odboru, naj razpošlje nekaj pravil Radeške posojilnice tudi neudom, da se bodo natančno prepričali o neresnici tacihi opravičencev. Sploh smo pa prepričani, da ustanovitelj tak napadi ne bodo motili in da bo naša posojilnica rasla in se razcvitala v prid narodnemu in gmočnemu napredku našega okraja.

Domače stvari.

— (Velika noč.) Glasno zvonjenje naznanja nam praznik Kristovega vstajenja, katerega se veselijo staro in mlado, in vsaka hiša in rodbina se

pripravlja na ta izreden praznik. Narava začela se je probujati iz dolgega zimskega spanja in, ako nas razni vremenski proroki ne varajo, imeli bomo tudi lepo velikonočno vreme, smemo se torej nadejati prijetnih dnij. Na ulicah in cestah vlada že celi teden živahno življenje: kuharice nosijo polne košarice domu, a kar je glavna stvar, skrbeti je za spomladne toalete, katere občudovati bomo imeli te dni priliko. Signatura velikega tedna pa je piruh; v najrazličnejših oblikah razstavljen je v naših prodajalnicah, kar premore slaščičarska in galanterijska umetnost, združeno je, da se doseže čim večji efekt. Ali nedosežen ostane vendar naš skromni domači piruh, naša „pisanka“, ki v svoji priprosti naravnosti govori narodov jezik in s katero nam darovalec želi „vesele velikonočne praznike“. Želimo jih iz srca tudi našim čitateljem!

— (K ravnopravnosti slovenskega jezika pri južni železnici.) Resolucije, katere je po predlogu poslanca Hribarja sprejel deželni zbor kranjski glede ravnopravnosti slovenskega jezika pri južni železnici, vendar niso ostale brez uspeha. Povedali smo že, da so se na ljubljanski postaji začele uvajati dvojezične tiskovine. Danes dodajemo še, da so se novi napisi napravili tudi v slovenskem jeziku. Neumevno nam je pa, zakaj južna železnica ne odstrani vseh samonemških napisov ter jih ne nadomesti z dvojezičnimi; zlasti ker bi to ne prizadejalo bog ve kakošnih stroškov. Sedanji načelnik postaje, čegar spretnost, uljudnost in pravičnost se splošno priznava in hvali, pridobil si bode za slovensko občinstvo še posebno zaslugo, ako pridobi generalno ravnateljstvo južne železnice za tako pravično uredbo.

— (Lepe piruhe) naklonil je „Rado-goj“ znani rodoljubni graščak in posestnik gospod Fran Hren v Ljubljani s tem, da mu je pristopil za ustanovnika z doneskom 1000 kron. Ob enem je obljubil, da tega za naš narod tako važnega društva tudi v bodoče pozabil ne bode. Beležec z veseljem to velikodušnost, pristavljamo, da nas mora z najlepšimi nadami za bodočnost navdajati okolnost, da vsi rodoljubni krogi tekmujejo v izkazovanju naklonjenosti društvu, ki je namenjeno mladini naše. Vrlemu gospodu Hrenu pa ključemo iskreni: Živio! — Za ustanovnika pristopil je tudi državni in deželni poslanec Viljem Pfeifer na Krškem s doneskom 100 kron. Slava mu!

— (Slovenščina in železnični služabniki.) Prijatelj našega lista piše nam danes: „Ko je včeraj jutraj na južnem kolodvoru uslužbenec, ki ima nalogo odzvajati vlakom ter izklicavati njihov odhod, storil poslednje samo v nemškem jeziku, opozorila ga je slučajno navzoča trojica rodoljubov, da je po ukazu generalnega ravnateljstva južne železnice obvezan izklicavati odhod vlakov tudi v slovenskem jeziku. Mož je odkimal z glavo in napravil z desno roko gesto, katera je imela povedati, da slovenski izklicaval ne bode. Na to odšel je proti restavraciji. Spotoma pa se je vendar premislil. Vrnil se je namreč in izklicaval je — po precejšnjem presledku od nemškega izklica — odhod vlaka tudi v slovenskem jeziku. Slavnemu uradništvu bil bi hvaležen, ko bi mi povedalo, kdo je prav za prav gospodar pri južni železnici: ali generalno ravna-

nemške operete. Abotua misel, tu zadobiti mir. Iz daljne, daljne daljave udarjajo mu glasi na uho, a tuji so mu. Kaj to? Valček.

.....
Še enkrat, še enkrat,
Poj mi poj slavček moj,
Kot si pel v dólú ti...

V premilih glasih spominja se tičar časa, ko je prvič poljubil svoje dekle mesečne noči in se je ravno tedaj predivno v dólú slavec oglašil. Ni še dokončal pevec svoje pesmi in že drvi zopet Svojmir v temno, deževno, mrzlo, jesensko noč. Zvoki ravno čute pesmi pak doneli so mu neprestano na uho, kajti in njemu pel je slavček tedaj v dólú, ko je on prvič poljubil svojo božanstveno Minko. In zdaj? — Ubogo človeško srce! Vse mine, vse. I srce? — Pravijo, da čas leti i srčne rane. Ima pa li ta zdravnik právo nad človeškim srcem? In strto, mrtvo, osameló srce je-li vredno še življenja?

III.

Zmagujejo zli duhovi...

V temno zagraeni sobi premetuje po beli postelji črv obupa nezvestnega mladega moža, nadobudnega umetnika. Zlavravnik pravijo: kriza bo kmalo tu. Kdo jim veruje? Po njih dijagnozi moral je biti krivda vročinske bolezni prehlad, studene mrzle jesenske megle ali napori duševni in telesni.

Njihova sodba naj velja. Čemu pa imajo doktorske diplome! Krog tužnega ležišča svojega ljubljence stojé tovariši, zmagujejo z glavami, a po marsikaterem zaraslem licu iščejo debele solze skrivališča v bradi. Teško drže nemirnega bolnika v postelji, vedno bi rad vstal in šel v gaj, bajé ker ga tam čaka zlato njegovo dekle. Nikogar več ne pozrá. Odhajajoči mu stiskajo vroči roki, sebi pa brišejo solze. Kdo zná, če ne poljubuje še smrti ešl to visoko, belo čelo, dóm vzvišenih mislij?

Tiho je v vinskem bramu, tužno se gledajo znanci, izvestno mislijo, da se ravno zdaj blaga prijateljeva duša na veke od njih poslavlja...

V bolnikov sobi brli luč. Postarna usmiljena sestra prebira molek ter gotovo iz drá svoje duše Stvarnika prosi zdravja nesrečnemu Svojmiru. Na drugi strani postelje sedita najstarejša bolnikova prijateljica ter pazita na vsak dih. In dobro da čuvata. Ravno kar hotel se je zopet z vso silo z ležišča vspeti. Burno, krčevito zvija roki, a iz ust mu vró žali glasi...

„Ni je še! Zakasnila se je. A že poje slavec, zdaj mora priti... Minka, moja ljuba Minka, Bog Te sprejmi! Kako željno sem Te že pričakoval in Tebe mi bilo toliko časa!... Oj dáj mi dáj še jeden poljub!... Mati ne pusté! Omožiti se misliš z

drugim? — Mati hočejo, da jemlješ v zakon premožnega trgovca?... In jaz? Minka, Minka, to ni mogote! Tvoje prisege! — Li ne slišiš s'avca peti?... Kaj me ne ljubiš več?... Ne ljubiš me?... Me nisi nikdar ljubila!... Umetnik sem, zatorej revež?! Tako Ti mati pravi, a Ti? — Denar je svetá vladar!... Hej, pošast izpred očí! Peklensko žrólo Te je izbljuvalo, satansko seme!... Minka, pomози, pomози! Pošasti me podé... Zlato, srebro mečejo v mé. Oj pustite me, pustite, ne meni, saj nisem bil nikdar hlapec zlatemu bogu!... Tú sem, prijatelji, tú sem, pomagajte, mogotci so mi vojsko napovedali; v boj jih vódi ženska, kača s krinko ljubezni na licu, a brez srca... Ha, ha, srca ni imela! — In jaz sem jej verjel in srce svoje dal! Hui, pošasti so za mano! — Minka kje si, moja zlata Minka? — Slavec že poje, a Tebe ni, oh ni!... Pridi, oj pridi, Minka zlata!“

Solze, bridke solze zalivajo oči budevih prijateljev.

In kriza je tu. V predsobi pričakujejo prijatelji že več ur odločilnega trenutja. Duhovnik opravil je svoj posel, a i on ne ostavi sobe, saj bil je i njemu Svojmir mil prijatelj.

„Minka, Minka, slavček poje; dáj mi dáj še jeden poljub... Slava Bogu!“ — čulo se je še bolnika

teljstvo ali pozvanjači." — Na to imamo le odgovoriti, da bode slovensko občinstvo najbolje kaznovalo tako predrzno in nižjevrstnega železničnega osobja, če samo strogo kontroluje, ali izvršuje generalnega ravnateljstva ukaze glede jezikovne ravnopravnosti in vsako opuščenje tega izvrševanja naznanja pristojnemu oblastvu.

— (Blagotvoriteljnost.) Gospod ces. svetnik Ivan Murnik je z ozirom na poslednje želje svoje rajne soproge 100 gld. za reveže, ki ne beračijo, po 50 goldinarjev za Lichtenthurnovo dekliško sirotišče in za Marianum, 25 goldinarjev pa za Elizabetino otroško bolnico v Ljubljani podaril in gospoda mestnega župana naprosil, da te zneske izroči svojemu namenu.

— (Slovensko gledališče.) Kakor smo že naznanili, se bode pela v ponedeljek dne 26. t. m. Smetanova „Prodana nevesta“, kar utegne posebno ustreči vnanjim rodoljubom, ki ob velikonočnih praznikih pridejo v Ljubljano. — V sredo dne 28. t. m. se bode pela Bendlova opera „Stari ženin“ na korist prvemu tenorju Vlastu Benešu, ki poje prvič parti, o Vojteba. G. Beneš je zaslužen član opere in smo preverjeni, da bode slovensko občinstvo z obilnim obiskom mu to priznalo. V soboto dne 31. t. m. pa se poje poslednjikrat Smetanova „Prodana nevesta“.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista je poslal: Po upravi „Obzora“ gosp. Filipovič v Zagrebu 10 kron. — Živio!

— (Dvanajst starčkov,) ki so bili veliki četrtlet pri umirani nog, ima skupaj 899 let. Bili so nastopni: Jančar 88 let, Pečnik 84, Tonija 83, Verhovec 80, Velkovič 77, Škerlj 72, Karfol 71, Kopač 71, Mrzlikar 71, Urbinc 70, Slabič 69 in Svoj 63 let.

— (Razni pečati.) Zadnjič smo navedli celo vrsto poštnih uradov, ki imajo ali rabijo še vedno samonemške pečate. Mislili smo, da bode naš takratni apel imel kaj uspeha. Prevarili smo se. Ostalo je vse, kakor je bilo, prav kakor da je avstrijska burokracija izgubila ves zmisel in vsak čut za pravičnost. Med tem izvedeli smo še za nekaj novih pošt, ki rabijo samonemške pečate. Take pošte so v Fužinah na Gorenjskem, v Žireh, v Ajdovščini in v starodavnem Kranju. Poštni urad v Kranju ima sicer dvojezični pečat, rabi pa prav pogostoma samo nemškega. Saj smo Slovenci potrpežljivi bolj kakor ovce. Pa tudi pri državni železnici in sicer na progi Trbiž-Ljubljana se rabijo v novejšem času samonemški pečati, dasi teče železnica po slovenskih tleh in dasi se je baje tudi že zahtevalo dvojezičnih pečatov. V očigled temu, za naš narod žaljivemu postopanju bi pač prosili naše državne poslance, da bi na pristojnem mestu spregovorili kako resno besedo.

— (Posnemanja vredna misel) V „Hrvatski“ sprožil je hrvatski rodoljub misel, da bi se dal oni načrt za dom Starčevića, ki bode dobil prvo darilo, litografovati in bi se potem take podobe prodajale po jedno krono. Vsak zaveden Hrvat si bode gotovo omislil tako podobo ter bi se nekončno tužno reči, a tiho, tiho je postalo... Grozna tišina zavlada je in strah, neka čudna bojazen objela je čuvstvo navzočih. Srca so neznanosno nemirno vtrpala, saj mož razumi, kaj je prijateljstvo, kaj večno slovo... Zamrli solzé in molitve, ubogi nesrečni Svojmir izdihnil je svojo plemenito dušo. Milostna sodba miljeni prijatelj-umetnik!...

Čprav je že sneg pobelil dól in plan ter zamoril zelenje in cvetice, vendar je vonj najlepših cvetov: vijolic in šmarnic napajal ozračje, kjer je ležalo na mrtvaškem odru truplo mladega sina modric. Iskreno je ljubil za življenja cvetlice, dom, narod svoj čez vse, prijatelje in vse lepo, a smrt je prerezala nit življenja, ko mu je nezvesto postalo najlepše: deva zörnna, ž njoj sva kračava ljubezni.

Kropit ga je hodilo nebrojno ljudij, ihteli so možaki, solzile se deve, a

„Vsi so prišli, samo ljube,
Ljube k njemu ni bilo,
Ljube mlade, ljube lepe,
Ki jo ljubil je srčno...“

Na svidenje mili prijatelj, ki si verjel preveč ženskimi besedami!

Bi li že ležal pod gručo zemlje, ko bi imel mesto vročega umetniškega srca peat suhega zlata v lašti, ko bi se bil držal geala dobrorejenih mo gotcev, da le po na svetu je le denar!?

skupila lepa vsota. Bi li se kazalo, če bi se tudi pri nas sprožilo kaj podobnega. Zgradba „Narodnega doma“ se je pričela, gotovo bi se radodarnost Slovencev izredno vzbudila, če bi v lepo izvedeni podobi videli pred sabo bodoči „Narodni dom“, ki se bode skoro dvigal v beli Ljubljani. Pri slovenskem položenu temeljnega kamena bi bila taka podoba gotovo vsakemu udeležniku prijeten spomin. Naj blagovolijo merodajni krogi vzeti to misel v poštev.

— (Glas iz občinstva.) Pše se nam: Prekupovanje živil in drugih potrebščin postalo je na našem trgu zadnji čas zlasti pa zdaj veliki tedn uprav drzno. Na vseh koncih in krajih preže branje in branjejski agenti na prodajalce a kmetov, in niti v mestu se ne plašijo niti tržnega reda niti javnih organov. Škodo nosi občinstvo, zato bode treba narediti konec tej manipulaciji.

— (Otepanje prahu z oken) je — tako nam piše prijatelj — nekaterim krogom v našem mestu zelo priljubljena razvada. Čm več imajo prahu in jedilnih ostankov na prth in brisalkah, tem rajše jih sipajo pri oknu. Ali bi ne mogli redarji na to malo paziti in take ljudi javiti magistratu, da bi jih ta s kako glôbo naučil, da tako ravnanje ni spodobno?

— (Nova vinopivnica) Prijatelje pristne dobre kapljice opozarjamo na g. Pavlinovo „kranjsko vinopivnico“, ki se je odprla v Slonovih ulicah št. 52, kjer je na izber bogata zaloga raznih namazin in specijalnih vin. Več je razvidno iz današnjega naznanila.

— (Čarovno gledališče) g. Geni-ja na Cesarja Jožefa trgu prične jutri zopet svoje predstave. Več je razvidno iz inserata in iz posebnih naznanil.

— (Požar na Glinicah) Včerajšnje svoje poročilo popravljamo v toliko, da je pogorela hiša Zdešarjeva zavarovana bila pri banki „Slaviji“.

— (Čitalnica v Ribnici) priredi Velikonočni ponedeljek dne 26. marca t. l. v dvorani g. Arkota veselo. Vzpored: 1. „Naprejš“, tamburaški zbor. 2. Pozdrav. 3. „Mrak“, čveterospev. 4. „Ljubičin sen“, tamburaški zbor. 5. Igra na citre. 6. „Županova Micika“. 7. Ples. Vstopnina: Za ude 30 kr., z družino 50 kr., za neude 50 kr., z družino 1 gld. Začetek ob polu 8. uri zvečer.

— (Iz Idrijskega okraja) se nam piše: Pred vsem vam mi je javiti, da smo se dolgotrajnih boleznij skoro do cela znebili, in se nam je zdaj in za prihodnje nadejati ugodnejšega zdravstvenega stanja v našem „kotlarskem“ mestu, kajti v sanitarnem oziru storili so se zdaj pač vsi potrebni koraki, da se pride že jednokrat v okoli raznim epidemijam in drugim — neznosnim boleznim! — Služba našega poštarja je razpisana. Dohodki so sicer lepi, ali — kdor pozna razmere in promet v Idriji, v tem 5000 ljudij broječem rudarskem mestu, mora se pač čudom čuditi, da se merodajni krogi še zdaj nič ne brigajo za to, da bi naša pošta se že jednokrat podržavila! Kaj je Tržič proti Idriji v tem in drugih ozirih, in vendar ima že dve leti državno pošto! Naš mestni zastop z županom na čelu se vse premalo giblje ali pak se celo gibati ne vé! — Da se bliža čas, ko bode naša Idrija jela puhteti iz sebe od tovarne pa do fare pravi indijski in rudečega morja smrad, mi še omenjati ni treba, — zbog tega trdim, da se za naše može nikjer — dela ne manjka!

— (Štajerski Nemci) so zagurali strahovit krik, ker je okrajni šolski svet v Mariboru imenoval Slovence, dekana g. Skuhalo, krajnim šolskim nadzornikom za ondotno nemško ljudsko šolo, in ker je odlični šolnik prof. Zavadlal v Celji predlagal za okrajnega šolskega nadzornika v političnem okraju Brežice. Na jedni strani zahtevajo Nemci, naj se za nemško šolo v Ljutomeru imenuje Nemec kot nadzornik, na drugi pa tirjajo, da se kot okrajni nadzornik slovenskih šol ne sme imenovati Slovenec, ampak zopet Nemec. S takimi ljudmi je pošten političen boj težak in končno bodo morali štajerski Slovenci le sleči rokavice in prijeti za mokro cunj, da uženejo te politične divjake.

— (Prenehalo društvo.) V Mariboru se je prostovoljno razšlo društvo „Allgemeiner Leserverein“.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico) ima letni zbor veliki ponedeljek dne 26. t. m. pri Šercarju v Šmihelu. Med posameznimi točkami zborovanja in pri prosti zabavi poje pevsko društvo „Gorotan“. — Isti dan imata občne zборе tudi hranilnici in posojilnici za Št. Janž in okolico in v Črnem.

— (Nemški „Schulverein“ v Beljaku.) Lov na slovenske otroke se bode odeslej, ker hoče tam Ciril in Metodova družba ustanoviti slovensko šolo, pomagal od strani Nemcev. Nemški „Schulverein“ je dovolil letno podporo 400 gld. Pač na slabih nogah mora stati nemštvo v Beljaku, če je v nevarnosti po jedni sami slovenski šoli. Germanizacijski stroj pa se pridlo maže z velikomemskim oljem iz „rajha“. Tako je splošni nemški „Schulverein“ v Berlinu (!) daroval v to svrbo 2000 gld., okrajna skupina Frankenburg na Saksonskem 150 mark. Velikovški meščan Mekinger pa je podaril potreben prostor. Tako se bode torej a pomočjo pruskega denarja tudi še nadalje ponemčevala slovenska mladina na Koroškem in hranil Velikovcu „nemški značaj“.

— (Pokopališče v Celovci,) ki je zdaj pri St. Rupertu, se bode razširilo, oziroma priredil se bode nov mirodvor na zapadni strani ceste z malo kapelico. To bi stalo 16 000 gld. Na severu mesta pa bi se napravilo povsem novo pokopališče, za katero so proračunjeni stroški na 48 000 goldinarjev.

— (Nova pošta) se ustanovi še to spomlad na Otoku pri Vrbskem jezeru poleg Celovca.

— (Odpovedi mandatov.) Istrski laški poslanci se odpovedajo svojim mandatom. Tako sta storila dr. Constantini in Fragiaco in govori se celo, da ju namerava posnemati tudi deželni glavar dr. Campitelli. Tržaški „Il Piccolo“ pravi, da so temu povod razmere, ki so zavlada v Poreški zbornici gledé „narodnega jezika“, kajti prišle so do obravnave interpelacije stavljene v „tujih“ jezikih, to je v slovenskem in hrvatskem. No, gospodje Italijani se bodo že morali polagoma privaditi teh dveh jezikov, ki v Istri nikakor niso „tuji“, kakor trdijo nekateri nesramniki.

— (Povodom prof. J. Stritarjevega berila) v zadnjem večeru slovenskega kluba se nam piše z Dunaja: Letošnja sezona večerov slov. kluba je prav živahna. Razun jednega so se vsi večeri „posrečili“. Dvorana je bila ob berilih stotnika I. Kaša, mične naše pisateljice Pavline Pajkove, duhovitega bogoslovca dr. Sedeja in neumornega preiskovalca starih listin J. Mantuanija polna, včasih celo prepolna. Kar se tiče cene raznih beril, so mnenja včasih pač različna. Jednemu je to, drugemu ono bolj prijalo. Glasovi pa so bili vsaj o vseh v tem jedini, da bi vsako berilo skoro zagledalo kjer si bode v domovini beli dan; a naši pisatelji so večinoma malo — nesrečni. Listi, katerim pošiljajo svoja berila, nemajo dovolj urnih stavcev, ker od tod poslani spisi še po več ko leto dnij ne morejo zagledati belega dne. Jaz bi bil mnenja, da se pisatelji naj ne omejujejo na jeden ali dva lista — naj se tudi malo ozirajo na naše dnevniške itd. „Ljublj. Zvon“ ima menda tako mnogo gradiva nakopičenega, da res ne more pred letom objavljati krajših spisov; če pa tiči uzrok kje drugje, potem bi pa jaz sploh ne silil v tak list, temveč si izbral drugega — morda bo več imel zahvale. — A kam silim? Hotel sem malo opisati zadnji večer slovenskega kluba. Kar je bilo zavednih Slovencev ta večer na Dunaji, prihiteli so videt in poslušat ljubljence slovenskega še vedno z mladostnim ognjem delujočega Boris Mirana. Dvorana bila je — prepolna. Starešina Navratil pozdravil je srčno celo vrsto po imenih — ostale pa skupno. Iz domovine došlega člana gosp. dr. Rozina, najmlajšega odvetnika dra. Majarona, dično pisateljico Pavlino Pajkovo, prof. Šturma, ki se je po dveh letih iz Afrike in Španske vrnil na svoje Dunajsko mesto in tudi pričel zahajati v klub, dra. Simoniča, ki se zaradi očesne bolezni ni mogel udeleževati veselih slovenskih večerov itd. itd. Izmed po slancev prišel je gosp. prof. Šuklje, Celje pa nam je poslalo posebnega odposlanca gosp. D. Hribarja. Prof. Stritarja smo koj pri vstopu pozdravili navdušeno. Ker ga že dolgo ni bilo mej Slovenci, je vsak radovedno pozvedoval in pogledoval, ali je prišlec še stari „naš Stritar“. Njegovo berilo „Nova pota — literaren pogovor“ je vse več ali manj iznenadilo. Na rešeto je prišla dolga vrsta zastopnikov moderne svetovne literature — pa vsa v tisti klasični slovenščini in duhovitosti, kakor jo ima samo — naš Stritar. Berilo je zanimalo od začetka do konca — tako, da so vsi molčali, kakor grob, kar je seveda tudi v tej družbi ob berilih redkokrat. Ko je govornik končal, donela mu je hvala od vseh strani. Gospod Navratil zahvalil se je

Dalje v prilogi.

v imenu kluba, gospod dr. Pajk poveljeval je zasluge Stritarjeve za vse Slovenstvo in Slovanstvo. Pričele so napitnice. Z mladeniško navdušenostjo vstal je naš Stritar, nazdravil izbrani družbi, g. dr. Pajku, pisateljici P. Pajkovi, g. Pukl čestital je najimenitnejšemu Jožefu v družbi za njegov god, na kar je prihitel g. D. Hribar ter Stritarju poklonil dar v podobi velikanske butelje žarečega „Štajerca“ in Lotmerčana. A naš Stritar je vzradoščen izjavil, da še ni bil nikdar tako srečen, kakor nocoj. Mi smo kar najedenkrat bili mej divnimi štajerskimi Slovenci in Slovenkami — srečni, presrečni. Da bodem kratek: Stoloravnatelj bil je izbran gosp. prof. Šuklje, ki je v krasnem govoru napil domovini. Nazdravilo se je gosp. D. Hribarju, prof. Šukljeju, prof. Jos. Šturmu, dr. Jos. Jelencu itd. Omenim naj še, da so „Slovenijini“ pevci marsikatero lepo pesen peli ter da sta gg. Žmavc in Kokalj govorila — lepo. In konec: Le prekratek je bil čas; morali smo v pozni noči — domov.

— (Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju) prejelo je lepo velikonočno darilo iz Maribora. Tamošnji narodni trgovec, gosp. France Dolenc, nabral je mej Mariborskimi Slovenci svoto 142 gld. ter je poslal imenovanemu društvu. Darovali pa so: Sl. ravnateljstvo posojilnice v Mariboru, kakor vsako leto tudi letos 50 gld.; gospodje: Jožef Rapoc, posestnik, 1 gld.; dr. Feliks Ferk, zdravnik, 1 gld.; društveni ustanovnik dr. Jernej Glančnik, odvetnik, 30 gld.; dr. Ferd. Dominkuš, odvetnik, 5 gld.; Jožef Perko, žel. uradnik, 2 gld.; Alojzij Rakovec, žel. uradnik 1 gld.; Ivan Belé, pot. učitelj, 1 gld.; Berdajs, trgovec, 1 gld.; Fr. Brelich, c. kr. profesor, 1 gld.; Jos. Žitek, c. kr. gimn. profesor v p., 2 gld.; Iv. Supan, posestnik, 1 gld.; Paul Simon, knjigovodja, 1 gld.; Bernard Jentl, prokurist, 2 gld.; V. König, lekarničar, 2 gld.; France Holasek, trgovec, 1 gld.; Jos. Melzer, trgovec, 1 gld.; M. J. Nerat, nadučitelj, 1 gld.; Henrik Schreiner, ravnatelj na c. kr. učiteljsku, 3 gld.; velečastiti gospodje: dr. Jožef Pajek, kanonik, 2 gld.; Lovro Herg, kanonik, 5 gld.; dr. Ivan Križanič, kanonik, 5 gld.; J. Bohinc, stolni župnik, 2 gld.; dr. Ivan Mlakar, vodja semenišča, 2 gld.; dr. Anton Medved, profesor verozakona, 2 gld.; Jakob Kavčič, korvikar in katehet, 1 gld.; Jos. Zidanšek, profesor bogoslovja, 2 gld.; Monsignor Fr. Kosar, stolni dekan, 1 gld.; Alojzij Haubenreich, upravitelj, 1 gld.; Karol Hribovšek, ravnatelj, 1 gld.; dr. Derč, zdravnik, 2 gld.; J. Kontana, trgovec, 1 gld.; J. Pavlič, c. kr. poštni kontrolor, 1 gld.; Makso Morič, trgovec, 1 gld.; Simon Goričnik, c. kr. finančni svetnik, 1 gld.; dr. Fr. Radey, c. kr. notar, dež. poslanec itd., 2 gld.; Fr. Kočevár, vinski trgovec, 1 gld.; France Dolenc, trgovec, 2 goldinarja. — Iskrena bodi hvala gosp. poverjeniku Fr. Dolencu za njegov toli uspešen trud. Bog plati stoterno blagim požrtvovalnim prijateljem marljivih a revnih slovenskih velikošolcev na Dunaji. Res, ganljiv je ta vzgled slovenske darežljivosti, obsegajoč zastopnike vseh stanov prijazne stolnice knezoškofov Lavantinskih!

— (Češka opera v Spletu.) Bodoči mesec prične se v novem lepem gledališču v Spletu, katero se je lani odprlo s predstavami drame Zagrebškega gledališča, češka operna stagione družbe Chmelenskega. Pele se bodo Smetanovi „Prodana nevesta“ in „Poljub“, dalje „Cavalleria rusticana“, „Carmen“, Čajkovskega „Evgenij Onegin“. Dalje se bodo pele tudi nekatere opere. Predstave se bodo pričele dan 21. aprila. Na potu skozi Ljubljano bi bilo morda mogoče, pridobiti to izborno družbo za nekoliko predstav.

— (Mehka zima.) V Jesenici v Dalmaciji bila je cvetno nedeljo mej oljkami in palmami, katere je blagoslovil tamošnji župnik, tudi letošnja trta, kakih 13 centimetrov dolga, na kateri je bil že popolnoma razvit grozd. To je celo v tamošnjem milem podnebju jako redka prikažen.

— (Anarhisti v Zagrebu.) Te dni vzprejela je znana Zagrebška gospa Terezija Špitaler anonimno pismo, v katerem se ji preti, da se bode njena hiša razstrelila z dinamitom v zrak, ako na gotovo mesto v kleti svoje hiše ne položi 500 gld., ali če naznani kaj o tem pismu policiji. Tako da je sklenilo društvo anarhistov v seji. Podpis ni imelo

pismo drugega nego „Vive l'anarchie 19/3 1894.“ Gospa Špitaler se pa ni dala preplašiti in je naznala vse policiji. Kot sumnega prišla je policija 19 letnega bivšega fotografa Božidara Zoričiča, ki si je brzkone izmislil anarhističko društvo, da prestraši gospo Špitaler in izvabi denar od nje.

— (Živo žabo popil.) V minuli jeseni pil je 22letni pastir, pozno v večer, ko je prišel s paše, pri sv. Ani v Podravji na Hrvaškem pri nekem potoku nagnivši se do vode. Od takrat pa do letošnjega predpusta trpel je grozne bolečine v želodcu in nikdo mu ni vedel pomagati. Konečno se je posrečilo zdravniku, da je pastir vrgel iz sebe živo žabo in zdaj je popolnoma zdrav. Tako se poroča Zagrebški „Hrvatski“.

— (Razpisane službe.) Pri poštnem in brzojavnem uradu v Idriji je izpraznjeno mesto poštne upravitelja. Plača znaša 500 gld. in 120 gld. za opravljanje brzojavne službe, uradni pavšale 120 gld., manipulacijska priklada 480 gld. in pavšale za poštne sela mej Idrijo in Logatcem, ki vozi po je denkrat na dan, 1050 gld. na leto. Jamsčine je položiti 500 gld. Prošnje v treh tednih pri poštnem in brzojavnem vodstvu v Trstu. — Na Ljutomerški Fran Jožefa šoli, ki je v II. plačilnem razredu, so do dne 15. aprila t. l. razpisane sledeče službe: jednaučiteljska in dve podučiteljski. Znanje slovenskega in nemškega jezika se mora izkazati.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Razne vesti.

* (Slovanske novosti) Izdajatelj in glavni urednik „Narodnih Listov“ dr. Julij Gregar je v Pragi opasno zbolel. Poleg bolezni na obeh, o kateri smo že poročali, ima tudi hud revmatizem v členih, da se ne nove skoro nič gibati v postelji. — Namestništvo v Lvovu je razpustilo dijaško društvo „Akademički kružok“ — Slavno znani češki kvartet je v poslednjem času koncertoval s sijajnim uspehom na Dunaji in v Požunu. — Sedemrazredno češko ljudsko šolo, katero vzdržuje društvo „Komenský“ na Dunaji, je obiskovalo v minulem letu 813 otrok. Društvo je že četrtič prosilo, da se tej šoli podeli pravo javnosti, pa dozdaj še ni imelo ugodne rešitve. — Tudi v Krakovu se bode slavila stoletnica Kosciuszkega in se bode priredila razstava spominskih stvari iz Kosciuszkeve dobe in velika ljudska slavnost.

* (Bogati zapustnik) K posestniku Josipu Kemendyju v Zala-Szántó u je došel v lausnem poletju neki star mož; ta mu pove, da se zove Ljudevit Takács, da je honvédski major iz 1848. leta in oddaljen sorodnik rodbine Kemendyjeve, in da namerava svoje stare dni preživeti pri svoji zlahti. Kot nagrado za to je obljubil, da bode svojim sorodnikom oporočno volil svoja obširna posestva, ki leže nekje v Peštanski županiji. Poslali so po kr. bilježnika v Szántóu Gézo Mikovicha, ki je napisal oporočo starega gospoda. Tu je bilo volil vsake vrste. Za glavnega dediča je postavil rodbino Kemendyjevo, za izvrševalca poslednje volje posestnika Josipa Juhásza v Keréhegyházu. Odslej je živel dobri starček in dulce jubilo ker so mu stregli kakor kakemu knezu, češčen od vseh, dokler ni dne 12. decembra l. l. oči za vedno zatisnil. Koj po pogrebu, ki je bil jako sijajen, so odprli oporočo. Ali kedo bi mogel opisati grozo prekanjene rodbine Kemendyjeve, ko se je izkazalo, da ni imel ta Takács v Peštanski županiji nikoli nikakih posestev in da sta on, kakor tudi izvrševalec oporoče Juhász do cela neznana. Stari zvitorepec si je bil vso stvar izmislil le zato, gadelj, da si na večer svojega življenja osiguri brezskrbno eksistenco.

* (Mišja nadloga v Rusiji.) V vseh vseh gubernijah Marijopolske v južni Rusiji je toliko mišij, da se jih ljudje ne morejo ubraniti. Te nadležne pritepenke zgrizejo vse, kar jim le pride pod zobe. Iz početka so mački davili trope mišij prav marljivo in so nastali kar celi kupi mrtvih mišij, a vse to ni nič pomagalo, tako da so tudi mački opesali in se čestokrat vidi, da mačka mirno gleda, kako miši rojijo po sobah. Najhuje je po noči, ko ljudje nimajo miru niti v posteljah. V nastavljene mišnice tudi ne morejo poloviti vseh mišij in se rešiti te nadloge.

* (Zgorel blazen.) V okrožni blaznici v Monakovem zgorel je blazen, katerega so strežniki po kopelji morali drgniti s spiritom. Mej masiranjem je jeden čuvajev prižgal smotko in se je vnel spirit ter se je tako prigodila grozna nesreča.

* (Samomor milijonarja čudaka.) Blizu Marseilla usmrtil se je na svojem posestvu milijonar Semana, ki je bil pravi čudak. Dal si je napraviti bogato okičeno rakev, v kateri je imel vse udobnosti in ki je bila tudi razsvetljena s kandlabri. V to rakev se je zaprl in se usmrtil s plinom prižganega oglja. Sluga našel ga je že mrtvega.

* (Neprestreljivi oklop.) Iz Berlina se poroča, da sta umetnika strelca Leon Martin in Western engažirala izumitelja neprestreljivega oklopa Dowe-a iz Mannheima, da nastopi javno v Londonu, Parizu in na Dunaji in da streljati na se v svojem neprestreljivem oklopu.

* (Dvoboj s svojo ženo.) Slikar Denning v Memfisu v Ameriki imel je dvoboj s svojo lastno ženo. Urok sta bila ljubosumnost in hudo žaljenje. Pri tem čudnem dvoboju sta bila oba boritelja ranjena. Denning je ustreljen mej rebra, žena njegova v ramo.

* (Vablivo za ženine in neveste.) V državi Kansas v Ameriki je pravi eldorado za ženine in neveste. Ne samo da so uradniki, ki izvršujejo civilne poroke, odpravili vse stroške, jeden izmed njih je v poslednjem času celo naznanil, da pokloni vsaki mladi dvojici, ki se bode dala poročiti pri njem, za ženitovanjski pir tolstega kopuna „tudi pečenega, ako se tako želi“. Pa naj kdo še reče, da nam niso Amerikanci v vsem dalje naprej!

Književnost.

— Službeni red in vadbeni predpisi za kranjska zavezna gasilna društva. Sestavil Albin C. Achtschin. Ljubljana. Založila kranjska deželna zaveza gasilnih društev. 1894. Str. 211. Torej smo jo vender čakali, to, tako dolgo obetano in tako potrebno knjigo! Kadar koli smo se poganjali za slovensko velevanje pri gasilnih društvih, vselej se nam je ugovarjalo: službenega reda in vadbeneh predpisov v slovenskem jeziku nimamo. Zdaj smo jih dobili. Pričujoča, jako spretno in skrbno sestavljena knjiga obseza vse, kar potrebuje gasilec. Knjiga je slovensko-nemška. V „službenem redu“ je natančno obrazložen namen gasilnih društev, pogoji za vzprejem članov in organizacija, v „vadbeneh predpisih“ pa se najde vse, kar je treba za vaje, torej tudi slovenska povelja za društva s slovenskim velevanjem. Določeni izrazi so vsi točni in jasni, sploh pa se vsa knjiga bere kaj gladko. Okrašena je knjiga z mnogimi lepimi ilustracijami, dodana pa je priloga s podobo dostojanstvenih znamenj. Ker je cena nizka, si to knjigo lahko omisli vsak gasilec. Pričakujemo, da se na podlagi te knjige, za katero moramo biti g. Achschinu iskreno hvaležni, uvede pri Ljubljanskem gasilnem društvu slovensko velevanje.

— „Večna“ prinaša v 3. številki mnogo in prav raznovrstnega gradiva, tako „Pomladanske pesmi“, nadaljevanje lepe povesti „Bogani“, spretno in srečno sestavljene estetične studije „Nekaj o lepem“, Goestlove razprave „Črtice o blaznosti“ in literarno-zgodovinskega spisa „Psevdoklasizem in rusko slovstvo“. „Vestnik“ in „Listek“ prinaša mnogo manjših zanimivih notic.

— „Pomladni glasi“, posvečeni slovenski mladini. Uredil Ivan Štrukelj. Založili sotrudniki. V Ljubljani, 1894. Tiskala „Katoliška Tiskarna“. Str. 143. Cena: broširanemu izvodu 25 kr., kartoniranemu 35 kr. Ta lična knjižica, okrašena z Valvazorjevo sliko, obseza več dokaj mikavnih spisov, tako pesmi: „Bela kača“, zložil F. S. Finžgar, „Materina pesem“, zložil M. Prelesnik, „Najlepši dan življenja“, zložil F. Neubauer, „Pomni“, zložil Jos. Volc, in „Poslanka“, zložil M. Prelesnik, potem spretno sestavljeni životopis Valvazorjev, spisal Evgen Lampe, povesti: „Hudi dnevi“, spisal Ivan Štrukelj, „Pastir“, spisal F. S. Finžgar, „Materina luč“, spisal I. Jerše, „Pri bučah“, spisal I. Štrukelj in igrokaz v treh dejanjih „Od hiše“, spisal Jos. Volc. Bodi čedna knjižica, ki podaja mladini v lepi obliki mnogo dobre in duševne hrane, prav toplo priporočena.

— Igre in pesni za otroška zabavišča in ljudske šole, uredil Ivan Mercina, učitelj na c. kr. deški vadnici v Gorici. To je naslov prekoristni knjigi, katero je izdala vrla naša šolska družba sv. Cirila in Metoda kot 10. zvezek svoje knjižnice. V obširnem, 31 strani obsežajočem uvodu govori pisatelj o važnosti petja in se najde tam marsikatera zlata vredna beseda, katero naj bi vsi jemali v poštev, ki se bavijo s poučevanjem v petji. Bogata tvarina raznih pesmij je razvrščena v XIII. poglavji. Za nabožnimi pesmami se razvrščujejo različne pesmi, katere naj služijo pri otroških igrah. Mnogim zložil je g. Mercina napeve, pri družih pa je uporabil stare napeve. Voditelji naših otroških vrtov in tudi ljudskih šol imajo v tej knjigi na izber prav lepo gradivo, katero naj bi marljivo uporabljali. Na podlagi te zares hvalevredne knjige se bodo lahko v marsikateri šoli gojile otroške igre, katere bodo gotovo blagodejno uplivalo na šolsko mladino. Cena trdo vezani, 108 strani obsežajoči knjigi je 60 kr.

Brzjavke.

Dunaj 24. marca. Tekom prihodnjega tedna obišče cesar v Opatiji nemškega cesarja.

Praga 23. marca. „Hlas Naroda“ pravi, da hoče mladočeski klub odstraniti tajnika Čížeka, ki je bil zapleten v obravnavo proti morilec Mrve.

Budimpešta 24. marca. Včeraj popoldne bile so velike demonstracije. Množina metala je kamne na redarje. Ti so z orožjem razgnali demonstrante in mnogo oseb zaprli. Več oseb je bilo ranjenih. Zvečer so bili zopet izgredi; demonstranti oropali so tri prodajalnice do cela. Na policijo in na vojake so metali kamne. Konjeniki so napravili mir. Zaprtih je bilo 36 oseb, ranjenih 40.

Budimpešta 24. marca. Poslanci vseh strank so se sešli, da se sporazumejo glede Kossuthovega pogreba. Pred poslaniško zbornico pričakovala velika množica izid konference. Nadeja se, da je pismo sinov Kossuthovih dosseglo željeno zjedinjenje.

Turin 24. marca. Truplo Kossuthovo leži v skromni krsti. Obraz je videti skozi stekleni pokrov. Sina Kossuthova spremita truplo v Budimpešto, kjer bode menda v četrtek slovesen pogreb. Fran Kossuth se preseli baje na Ogersko in vzprejme kandidaturu za poslaniško zbornico.

Beligrad 24. marca. Obravnave z Grško glede začasne trgovinske pogodbe mej Srbijo in Grško so se ugodno dokončale.

Carigrad 24. marca. Na Orijentni ekspresni vlak se je v četrtek mej Tirnovom in Hasköjem udrl usad in pruzročil veliko škodo. Ponesrečil ni nihče.

Pariz 24. marca. Mejnarodna sanitarna konferenca vzprejela je vse od komisije nasvetovane predloge, ki se bodo imenovali „Pariška konvencija“.

Narodno-gospodarske stvari.

— Neopravičena reklama. Klerikalne „Dolenjske Novice“ prinesle so nedavno o življenjskem zavarovanju članek, v katerem pojejo slavo neki inozemski zavarovalni banki, češ, da se je vendar konečno našel zavod, ki podaja občinstvu vse one ugodnosti, katere sploh moremo pričakovati od življenjskega zavarovanja. Mimogredé bodi omenjeno, da naši klerikalci nimajo na narodno-gospodarskem polju posebne sreče in vse, kar ustvarijo v tem oziru, je tako, da komaj ali pa sploh ne uspeva in če vam kaj gospodarskega priporočajo, je to gotovo tuje in ne domače. Tako v tem slučaju. Napominani zavod se imenuje „Lebensversicherungs- und Ersparnis-Bank“ v Stuttgartu. Zavod je ustanovljen na temelju vzajemnosti prav takó, kakor druge vzajemne zavarovalnice. Dostaviti imamo le, da imamo v Avstriji dosti zavarovalnic, ki so v vsakem oziru prav dobre in ki podajajo svojim družabnikom boljše kondicije ter so gledé premije znatno ceneje kakor pa od „Dolenjskih Novic“ hvalisana „Lebensversicherungs- und Ersparnis-Bank“ v Stuttgartu. Čemu torej priporočati t u j, n e m š k i zavod iz „rajha“! Prepričani smo, da bi se mej Nemci v „rajhu“ ne našel noben list, ki bi delal propagando za kako avstrijsko zavarovalnico, zlasti pa ne, če bi bil dotični zavod s l o v a n s k. Mej Slovenci pa je, žal, še vedno mnogo taci, ki mislijo, da jih more osrečiti le tó, kar je tuje in ki se bojé domačih podjetij tudi v slučaju, če vedó, da so ta podjetja zanesljiva in dobra. Oni podedovanjski greh, da mora Slovenec rediti tujca ter biti odvisen od njega, ima nekatere gospode še vedno trdo v pesti. Za danes izrekamo nado, da bode naše občinstvo pač sprevidelo, da mu ne kaže zavarovati si življenje pri tuji natančneje nepoznati zavarovalnici, dočim imamo v domovini, kakor omenjeno, zadosti dobrih in cenejših zavarovalnih zavodov.

— Hranilnica in posojilnica v Klečah na Koroškem izvrstno deluje. V prvih dveh uradnih dneh imela je nad 5000 gld prometa. Vlog ima zdaj že nad 18 000 gld. navzlic nekaterih nasprotnikov agitacijam.

— Tovarna za lupljenje riža v Trstu je skoro dogotovljena in se bode počelkom bodočega meseca pričelo delovanje. Urejena je po najnovejšem sistemu in spada mej prve jeduake zavode v cesarstvu. Več ladij z rižem iz Japana in iz izhodne Indije je že mej potom in se pričakujejo v kratkem v Trstu.

— Tabačna tovarna v Senju se bode baje ustanovila ter je ogersko finančno ministerstvo v principu pritrdilo. Zdaj se vrše obravnave zaradi potrebnega postopja. Ko se te dovrše, se bode sklepalo konečno o tej stvari.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepartat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (16—4)

Zahvala.

Kmetška posojilnica Ljubljanske okolice je v svojem obnem zboru dne 11. marca 1894 l. volila „Narodni Soli“ deset goldinarjev podpore.

Za blagodušni dar, ki ga redno vsako leto naklanja na korist ljudskemu šolstvu, bodi najtoplejša zahvala tem potom izrečena.

Iz odbora „Narodne Šole“

v Ljubljani, dne 23. marca 1894.

Feliks Stegnar

načelnik.

(319)

Dunajske komunalne in Tisza-srečke.

Opozorjamo cenjene čitatelje, da iznaša izguba vsled izžrebanja z najmanjšim dobitkom v žrebanji, ki bode dné 2. aprila, pri komunalnih srečkah kakih gld 46—, pri Tisza srečkah kakih gld. 24 50, da je pa moči priti tej izgubi v okom po instituciji zavarovanja, ki jo je v življenje poklicala delniška menjalnična družba „Mercur“ na Dunaji, l. Wollzeile 10. Ker iznaša zavarovalnica k gori imenovanemu izžrebanju za komunalne srečke samo 45 kr. in za Tisza srečke 30 kr., je pričakovati, da se bodo lastniki takih srečk, da se obvarujejo izgube, na to naše naznanilo ozirali. (314)

— Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 56. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 584.

V ponedeljek, dné 26. marca 1894.

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina, Uglasbil B. Smetana. Po češkem izvirniku preložil A. Funtek. Kapelnik g. prof. Fr. Gerbič. Uprizoril režiser g. Jos. Noll.

Novo kostume izdelala sta vseskozi po figurinih narodnega gledališča v Pragi garderobiér „Dramatičnega društva“ g. J. Šturm in garderobiérka g. Widmajer.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustopenina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 1 gld. 40 kr., od IV. do VIII. vrste 1 gld. 20 kr., od IX. do XI. vrste 1 gld. — Balkonski sedeži I. vrste 80 kr., II. vrste 70 kr., III. vrste 60 kr. — Galerijski sedeži I. vrste 50 kr., II. do V. vrste 40 kr. — Ustopenina v lože 70 kr. — Parterna stojšča 50 kr. — Dijaške in vojaške ustopenice 30 kr. — Galerijska stojšča 20 kr.

Sedeži, lože in ustopenice se dobivajo v stari čitalniški trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bode v sredo, dné 28. marca 1894. l.

Umrli so v Ljubljani:

21. marca: Jožef Vatovec, delavec, 20 let, Ulice na Grad št. 12. — Angela Dobravec, kovačeva hči, 2 leti, Streliške ulice št. 11.

22. marca: Lorenc Snaj, delavčev sin, 3 1/2 leta, Streliške ulice št. 11. — Amalija Predovič, posestnikova hči, 2 1/2 leta, Poljanski trg št. 5.

23. marca: Marija Jeraj, delavčeva hči, 10 dni, Karlovska cesta št. 16. — Franc Jerovec, čevljar, 24 let, Ulice na Grad št. 12. — Gašper Sternad, pivovar, 71 let, Kravja do ina št. 11.

V deželni bolnici:

21. marca: Makso Silpop, knjigovodje sin, 4 mesce. — Marija Handler, delavka, 62 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
23. marca	7. zjutraj	741.4 mm.	0.8° C	sl. svz.	jasno	
	2. popol.	740.9 mm.	10.6° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.8 mm.	3.0° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 4.8°, za 0.3° nad normalom.

Učenec

dobrih starišev, močan, priden, se vzprejme v prodajalnico z mešanim blagom. Predstavi naj se osebo. (324—1)

Izvé se pri upravitelstvu „Slov. Naroda“.

200—300 gld.

mesečnega stalnega zaslužka brez glavnice in brez rizika se nudi osebam vsakega stanu, ki hoté uporabiti svoja poznanstva v svrhu razpečavanja nekega predmeta, po katerem se mnogo povprašuje. — Louis Selle, Dunaj, l. Wollzeile 29. (304—1)

Izvirališče: Giesshübl-Pach-
stetm, zdravilišče in vodovodna
pri Karlovih varh.
Prospekti zastoj in franko

PRI KATARU
sapnih organov, kašiji, nahodu, hripavosti in
vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na
GLAVNO SKLADIŠČE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mle-
(II.) kom pomešana. (51—3)
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči
učinek, posebno pospešuje razlizenje ter je v
takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajal i in odhajalni čas označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub-
ljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Salztal v Aussee, Ischl, Gmund, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Salztal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 30 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregio, Gurli, Genavo, Paris, Linz, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyr, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiša.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Ischla, Gmundena, Linca, Steyr, Paris, Genavo, Gurli, Bregio, Zell na jezeru, Lend-Gasteina, Inomost, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
" 12. " 00 " opoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoldne " "
" 8. " 46 " zvečer " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
" 9. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 30 " zvečer " "

(4—66)

Sposobnim, zgovornim osebam

se ponuja prilika, da si pridobé lep postranski zaslužek. — Ponudbe pod „R. C.“ na anončno ekspedicijo Schalek Dunaj. (255—3)

Odgovor!

Najbolše pristno vino in črno bavar-
sko pivo, vsi po najnižji ceni, dobi se v
novi Paulinovi „Kranjski vino-
pivnici“ v Ljubljani, v Slonovih
ulicah št. 52. — Več o tem se razvdi
v današnjem izviru. (320)

Učenec

slovenskega in nemškega jezika v pisavi in govoru popol-
noma zmožen, se vzprejme v prodajalnice z me-
šanim blagom pri Vincencu Sket-u v Rib-
nici. (302—2)

Gotov postranski zaslužek

zagotavljam vsakomur, ki se hoče pečati s pro-
dajanjem neke robe, ki se prav lahko spečava.
Ponudbe pod „Fisch“ na anončno ekspedicijo
J. Danneberg, Dunaj, Wollzeile 19. (186—8)

Vodovodne cevi

in vsi sestavni deli, ki spadajo k cevim, dalje razni
stroji in vsi tehnični predmeti se dobé
po nizki ceni pri (310—1)

S. Juhász-u v Gradci.

Na najnovejši in najbolj način

učetne

(694—78)

robe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

polov čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, l. nadstr.

Zahvala.

Moja mati **Franciška Bajt** zavarovala se je v letu 1889 pri

banki „Slaviji“

za gld. 1000 za slučaj doživetja in smrti. Ko je v tekočem letu umrla, izplačala mi je banka „Slavija“ točno in brez odbitka vso zavarovano svoto.

Radi tega štejem si v dolžnost, imenovani zavod slavnemu občinstvu najtopleje priporočati.

V Novištifti, dne 17. marca 1894.

(312)

Fran Bajt m. p.

Lekar **A. Hofmann, Klosterneuburg** pri Dunaji, priporoča že mnogo let preskušeno, bolesti utešujoče domače sredstvo

konc. mazilo za ude (protinova tekočina)
v steklenicah po 40 kr. ali 1 gld., po pošti 15 kr. več.
Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi: lekarnar **A. Hofmann, Klosterneuburg.**



Sil. Kneipp

Važno za sleharno (11-6)
gospodinjo in mater!
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
se čedalje bolj skazuje kot najizbornejši, jedini naravi primerni zdravni in ob jednem v svoji uporabi najcenejši dodatek bobovi kavi. Priporoča se izrčno od visokih znanstvenih in zdravniških avtoritet in se predpisuje ženskam, otrokom in takim, ki imajo želodčne ali živčne bolezni, kot najboljši nadomestek bobove kave.
Opresnost pri kupovanju! Zahtevajte in jemljite samo bele originalne zavoje z imenom **Kathreiner.** Dobiva se povsod. **25 krajcarjev**

Zobozdravnik

Avgust Schweiger

ordinuje (38-12)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin **Novo!**
s cocaīnom.

Na velikonočno nedeljo

in naslednje dni
za to sezono

zadnje točenje

Monakovskega Pschorr-piva.

Z velespoštovanjem

Iv. Mayr.

(322)

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prišnjo, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakov in vsakako popraviljanje. (10-12)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Vabilo

XI. redni občni zbor „Notranjske posojilnice v Postojini“

kateri se bode vršil

dne 1. aprila 1894 ob 4. uri popoldne
v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja. — 2. Poročilo blagajnika. — 3. Poročilo nadzorstvenega odbora in dati absolutorij za leto 1893. — 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) 2 namestnikov. e) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor. — 5. Predlogi društvenikov.

K polnočestvilni udeležbi vabi častite deležnike najljubšeje
ravnateljski odbor.

(284 - 3)

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

naznanja, da je imenoval svojega večletnega marljivega Celjskega zastopnika

gospoda Ivana Likarja

glavnim zastopnikom za slovenski Štajer

s sedežem v Celji in prosi čestito občinstvo, da se v vseh zavarovalnih zadevah blagovoli zaupljivo obračati do njega. Uradoval in s strankami osebno občeval bode vsako sredo, soboto in nedeljo dopoldne v pisarni g. dra. Jos. Serneca v Celji na Ljubljanski cesti št. 1.

V Ljubljani, dne 24. marcija 1894.

Ivan Hribar

generalni zastopnik banke „Slavije“.

(323)

Ostanki

sukna

najmodernejšo blago za
pomlad in jesen 1894

za celo obleko samo za gld. 3.—
za črno salonsko obleko „ 7.—
za vrhno sukno „ 4.—
za obleko, ki se da prati „ 2:75
za hlače iz gredašane
tkanine „ 3.—
za p'quet-telovnik „ —40

tudi najfinejšo vrsto
sukna močnejše kakovosti,
poletnega lodna, trikota in
rogosovega platna
nedosežno ceneno.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej
pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj
ne bi ugajalo.

Vzorec: (144-7)

Zastonj in poštne prosto.

D. Wassertrilling

trgovec s suknom
Boskowitz blizu Brna.

Tisec priznalic.

NOVO!

Paulinova

Kranjska vinopivnica

v Ljubljani, Slonova ulica šte. 52
toplo priporoča

namizno vino:

Istrijanca rudečkastega	liter po	24 kr.
„ „ rudečega	„ „	28 „
„ „ belega	„ „	28 „
Tiroljca rudečega	„ „	28 „
„ „ belega	„ „	28 „
Dolenjskega cvilečka rudečkastega	„ „	32 „
„ „ belega	„ „	32 „

Specijalno vino:

* Burgunderja rudečega	liter po	40 kr.
* Sistjanerja belega	„ „	40 „
* Zelenike (Riesling) belega	„ „	48 „
* Teranca rudečega	„ „	48 „

Pivo:

Fino **Bavarsko črno**, iz občeznane pivarne
Kundl (ustanovlj. 1658) bavarski bokal (1/3 litra) 11 kr.

V množini nad 10 litrov, v steklenicah v hišo stavljen, ceneje
liter po 1 kr., nad 50 litrov po 2 kr., in zunaj mesta nezadavčeno
po 6 kr. Na debelo mnogo ceneje.

Za pristnost vsako jamstvo.

One z * zaznamovane vrste so iz obče-
znanega vinokletarstva knežinje Hohenlohe.

NOVO!

IS PRISTNO!

IS PRISTNO!

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(917-28)

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26
ima skladišče

izdelanih piramid

iz najlepšega, najtršega temnega stjenita in granita ter se priporoča za izdelovanje najmanjših nagrobnih kamenov, kakor tudi najfinjših umetniških izdelanih

nagrobnih spomenikov.

(315-1)

Prevzema vsa

stavbena in umetniška kamnoseška dela katera se kot doslej po niski ceni najfinjeje izdelujejo. V zalogi ima in prodaja robne kamene in kocke iz granita

za tlak trotoarjev in hišnih vhodov, narejene po predpisanih merah mestnega stavbinskega urada, katera se po najnižji ceni dobivajo v vsaki množini.



Prej. **Fran Čuden** Prej.
J. Geba. J. Geba.

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25
(Podružnica v Trbovljah)

priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (120-9)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Pristno Brnsko sukneno blago

za spomladno in poletno sezono 1894.

Jeden kupon 3.10 metra dolg, za popolno gospodsko obleko (suknje, hlače in telovnik) stane samo

gld. 4.80 iz dobre
gld. 6.— iz boljše
gld. 7.75 iz fine
gld. 9.— iz finejše
gld. 10.50 iz najfinejše

pristne
ovčje
volne.

Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, kakor tudi blago za vrhne suknje, loden za turiste, črni peruvienne in dosking, za državne uradnike, najfinejše gredane tkanine itd. razpošilja po tovarniških cenah kot rečena in solidna najbolje znana tovarniška zaloga suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in frankovano. — Garantuje se za to, da odgovarja pošiljka popolnoma vzorcem.

Na uvaženje! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da je blago, če se naroča direktno, znatno ceneje, nego če se isto naroča po agentih. Tvrdisa Siegel-Imhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da bi zaračunjala sleparskega, krojaškega popusta, ki toli oškoduje zasebnih naročiteljev. (181-6)

Alojzij Vodnik

kamnosek v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32 in 34,

uljudno naznanja, da je prevzel od akolijske družbe za mramornato industrijo Kleser na Solnogradskem, zastopstvo za Kranjsko za

mramorno-mozaične plošče

za tlakanje cerkvâ, hodnikov, vežâ itd.

Iste so jako trde, imajo značaj naravnega mramorja, se ne shodijo, so lahke za snajti in so popolnoma stanovitne.

Mramorna-mozaična tla narejene so mej drugim: V Nj. c. kr. visokosti nadvojvode Ludovik Viktorja palači na Dunaji, centralni kolodvor c. kr. državnih železnic na Dunaji, mestna farna cerkev v Gradcu, c. kr. nova operna hiša na Dunaji, Hotel Strahno v Monakovem, kr. oger. gimnazija v Pešti itd. itd.

Cene so jako ugodne in so cenilni in ilustrativni katalogi in vzorci zastoj na razpolaganje. —

Smirgel-cement plošče za navadno tlakanje ponuja po 2 gld. mtr.²

Ob enem dovoljuje si priporočati porfir kot priznani najbolj in najtrpežnejši material za tlakanje trotoarjev, cest, prelazov, uvozov, dvorišč, kleti itd. svojo novourejeno delavnico za mramornate plošče za pohištvo in so izdelki iz raznobojnejših tu- in inozemskih mramorjev vedno v zalogi, kakor tudi svojo največjo zalogo najrazličnejših grobnih spomenikov v blagovoljno izbiro.

Delavnica moja je tako bogato preskrbljena, da zamore celo največjim zahtevam v cerkvenih stavbinskih in drugih v to stroko spadajočih izdelkih poljubno ustrezati. (265-3)

Cedre (citronat), Arancine

sukatirane in kandirane

priporoča po najnižji ceni

(278-5)

JOSIPINA ŠUMI v Ljubljani.

J. WANEK

na Glavnem trgu števil. 7

priporoča svojo bogato zalogo elegantnih in priprostitih

klobukov

za gospé in otroke,

(288-2)

umetnih cvetlic

vsake vrste, osobito za cerkve, svatovskiine, primice i. t. d.

Tudi se tu klobuki kitijo in modernizujejo.

Naznanilo.

Radi velike razprodaje vina naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da se toči od danes naprej

v moji gostilni na Glincah št. 3

pristno istrsko črno vino

liter 24 kr.

„ dolenec rudeč

„ 28 „

„ hrvaško belo „

„ 32 „

Priporočam se obilnemu obisku

z velespoštovanjem

(316)

J. Traun.

L. Luser-jev obliž za turiste.



Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ošesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pism je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(40-12. Meldling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani:
Jos. Mayr, J. Swoboda, U.
pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurnwald, J. Brnbacher;
v Brezavi A. Aichinger;
v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolf-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

„Kupuj pri kovaču, a ne pri kovačku!“ veli star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika prodajalnica, kakršna je moja, ima vsled tega, da kupuje jako mnogo blaga, ki ga plačuje sproti v gotovini, in valed drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki so potem v prid tudi kupecem.

Dražestni vzorec zasebnim naročiteljem zastoj in poštne prosto. Kujte z vzorci, kakršnih doslej še ni bilo, za krojače nefrankovano.

Sukneno blago za obleke.

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livrje, za biljarde, igralne mize, prevleke za vozove, loden, tudi nepremočljiv za lovske suknje, blago, ki se dá prati, potni plačl od 4-14 g. d. i. t. d.

Pošteno, cen primerno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne malovredne cunjje, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznaša zaslužek krojačev, priporoča

Iv. Stikarofsky, Brno (avstrijski Manchester).

Največja tovarniška zaloga suknene blaga v vrednosti 1/2 milj. gld.

Pošilja se le proti povzetju!

Dopisovanje v nemškem, ogerškem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. 193-7

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se proda: (1148-15)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Izprehodne palice

iz Kočevske domače industrije (269-3)
Fr. Stampfel-a v Ljubljani
na Kongresnem trgu (Tonhalle).
izredno ceneno.
5 kr. komad in više po vsaki poljubni ceni.

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in varovanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares rešno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospodih lepa in bujna rast lasij in se prepreči, da ne izpadejo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobó po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.
K. Hoppe, Wien, XIV., Hütteldorferstrasse 81.
(200-6)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-12) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7* **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Zahvala in priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da mi je visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani z razpisom z dné 27. svečana 1894, št. 2767, **podela koncesijo za** (281-4)

otvoritev zavoda za posredovanje služeb in službinskega osobja vsake vrste

za Ljubljano in drugod.

Zahvaljujé se p. n. naročnikom za doslej mi v posredovanji pri zasebnih opravilih izkazano zaupanje, prosim, da se mi isto ohrani tudi v prihodnje, posebno v novem poslovanji, ter zagotovljam, da bodem oskrboval spoštovane naročnike le s solidnim in najbolje priporočenim osebjem vsake vrste.

A. Kališ
zavod za posredovanje pri zasebnih opravilih, službah in službinskem osebjem
v Ljubljani, Preširnov trg št. 3.

L. Geni-a čarodelno gledališče

z duhovi in specialitetami
v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg.

V nedeljo, ponedeljek in torek, dné 25., 26. in 27. marca
prvi, drugi in tretji velikonočni praznik

velike predstave

z povsem novim vzporedom.

Prikrat:

Letiši Nizozemec.

H koncu: Originalna predstava duha

„slikarjeva pustolovina v Pirenejah“.

Vsak dan dve predstavi.

Začetek popoldne ob 4. uri, s večer ob 8. uri.

Več povedó lepaki. — Vsak tretji dan nov program.

Z velespoštovanjem

L. Geni, ravnatelj.

(378)

Zobni zdravnik

D^r. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe brez bolečin. (186-4)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.
Veliko zalogo
Klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenege blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, posamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njihov delov.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (83)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno leta 1847.
J. J. NAGLAS
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorci).
Zaloga najednostavnega in najfinerega lesenega in oblaženega pohištva, zrcal, strgarskega in pozlataškega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.
Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.
(22) **F. Ferlinc, restavratér.**

Josip Reich (23)
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico**
v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vprejmo se za pranje in črēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

(11)
HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša zaloga za šivilje.
(34)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljinate barve, lak in pokost. (20)
Glavni zastop Bartholi-Jevega originalnega karbolina. Maščoba za konjaka kopita in usnje.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradšče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovinolitvino.
Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznilce in žago. (21)
Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika F. Merala & Boneš
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27
priporočata se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robes in trakove za pranje in pobarvanje, kakor tudi svilnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhnjskega piva.
Priznana izvrstna restavracija z velike dvorane za koncerte itd. in lepim vrtem. (36)
Kegljišče je na razpolago. Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski **brinjevec**
liter po gld. 1.20 in **medenovec**
liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravniki, pri (216)
Oroslav Dolencu
trgovina z voščninami in medom
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomsic, Jos. Jurcic, Ivan Zeleznikar)
dobivajo se na karton-papirji tiskane komad po 20 kr.
v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu A. Zagorjan-u in pri drugih knjigotržcih.

J. Kunčič
priporoča p. n. občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5 („Pri avstrijskem cesarju“)
z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu. (64)
Zunaj narečila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni **kovaško obrt**
katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, elasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.
Z velespoštovanjem (37)
Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2.